

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Radnai Miklós ügyvéd (cím) által képviselt név (cím) felperesnek, a Vízvári, R. Szabó, Komlódi, Dóczi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Baritsa Katalin ügyvéd, cím) által képviselt név Zártkörűen működő Részvénytársaság (cím) alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007 szeptember 5. napján meghozott, 24.P.634.054/2004/27. számú ítélete ellen, az alperes részéről 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes kártérítési felelősségének mértékét 60 (hatvan) %-ra leszállítja.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes 2004 május 2-án bekövetkezett balesetért az alperest 80 %-ban terheli felelősség. Tényként állapította meg, hogy a felperes ...en vonatra szállt ...i úti céllal, azonban a menetjegyét csupán ...ig váltotta meg, a további útra pedig a vonaton kívánta megváltani a menetjegyet. Mivel erre nem volt lehetőség, ...ben a szerelvényről leszállt, majd a jegyváltást követően, a három különböző célállomásnak megfelelően, három részre bontott szerelvénynek a ...ra tartó részére szállt vissza. Amikor egy utastól értesült arról, hogy nem a megfelelő szerelvényre szállt, akkor megkezdte a leszállást. Arra nincsenek egyértelmű adatok, hogy a felperes az álló, vagy mozgó vonatról miként került a kijelzőnél a IV. és V. vágány peronjára. A felperest többszörös nyakcsigolyatörés, sérüléssel eredetű gerincsérv, nyaki gerincvelői harántsérülés és bordatörés miatt szállították kórházba. Az elsőfokú bíróság a jogalap kérdésében hozott döntését a következőkkel indokolta: Az alperes felelősségére a Ptk. 345. § (1) bekezdése szerinti fokozott veszéllyel járó tevékenységért való felelősség szabályai az irányadók, míg a felperes közrehatását a Ptk. 340. § (1) bekezdése alapján kell vizsgálni. Bár a baleset körülményeit a bíróság megpróbálta feltárni, a lefolytatott bizonyítás alapján a felperes peronra

kerülésének folyamatát megnyugtatóan megállapítani nem lehetett. Az orvosszakértői vélemény alapján felmerült, hogy a felperes csigolyatörése a vonatból történő kiugrás közben, valamilyen kiálló tereptárgy, vagy ütközés folytán keletkezhetett, ezért abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a balesetet a felperes a vonatból történő kiugrással maga okozta-e. Ennek során figyelembe kellett venni, hogy a vonat menesztése nem volt szabályszerű, ugyanis az indítónak várakoznia kellett volna, mivel észlelte, hogy a vonathoz egy utas késve érkezett, továbbá azért sem, mert minden bizonnyal szabálytalanul nyitva maradt az ajtó. A felperes felszállása, majd peronra kerülése között, csupán másodpercek telhettek el, hiszen a vonat 7 óra 51 perces indulásához viszonyítva 7 óra 55 perckor már a mentőket is értesítették a balesetről. Kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes állításával szemben az alperes nem igazolta, hogy a ...ben három felé szétváló szerelvényen táblákkal eligazítást adott arról, hogy a vonat melyik része hová közlekedik. Sem a hangosbemondó, sem a peronon elhelyezett kijelző nem adott e tekintetben kellő tájékoztatást, és mivel a balesetet az alperes dolgozóinak egyike sem látta, információt az alperes alkalmazottaitól sem kaphatott a felperes. Mindezen körülményeknek az együttes mérlegelésével az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperes a működése körében mulasztást követett el, mert nem gondoskodott az utas-tájékoztatásról, erre tekintettel az alperes a kimentési kötelezettségének nem tett eleget. Nincs elegendő adat arra, hogy a baleset kizárólag a felperes szabálysértést megvalósító, mozgó vonatról történt leugrása miatt következett be. Ugyanakkor felelősség terheli a felperest is, mivel a kellő körülmétekintést elmulasztotta a menetjegy megváltásakor, nem ellenőrizte, hogy a továbbutazás költségeit a vonaton is kiegyenlítheti-e. Amikor pedig a menetjegy ...i megvásárlásából visszaérkezett, nem figyelt arra, hogy a megfelelő szerelvényre szálljon vissza. Mindezeket a körülményeket együttesen értékelve úgy ítélte meg, hogy a baleset bekövetkezésében az alperest 80 %-ban, a felperest pedig 20 %-ban terheli felelősség.

A közbenső ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatását, kártérítési felelősségének 20 %-ra történő leszállítását kérte. Az elsőfokú bíróság döntését a kármegosztás téves alkalmazása miatt támadta. Előadta, hogy a szerelvény zárt ajtókkal indult el, és a felperes annak észlelését követően, hogy rossz vonatra szállt, a mozgásban lévő vasúti szerelvényről ugrott le. Sérülései is azt támasztják alá, hogy nem csupán kiesett, hanem kiugrott a vasúti szerelvényből. E magatartásának súlyával a rá terhebb 80-20 %-os arányú kármegosztás áll arányban.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú közbenső ítélet helybenhagyására irányult.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés részben megalapozott.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítéltábla a következőkkel egészíti ki: A felperes, miután tudomást szerzett arról, hogy nem megfelelő vonatra szállt, a mozgásban lévő vonatról a peronra ugrott, és sérüléseket szenvedett.

Az így kiegészített tényállás alapján a Fővárosi Ítéltábla nem osztotta maradéktalanul az elsőfokú bíróságnak a jogalap kérdésében elfoglalt álláspontját.

Az alperes sem a módosított ellenkérelmében, sem a fellebbezésében nem hivatkozott arra, hogy a baleset a működési körén kívül eső, elháríthatatlan okból következett be, és ezáltal a kártérítési felelősség alól mentesül. Ugyanakkor a felperes balesetben való közrehatására hivatkozott. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felelősség kérdését a Ptk. 345. §-a, valamint 340. §-a alapján kell vizsgálni. Nem vitás, hogy a vasúti közlekedés fokozott veszéllyel járó tevékenység, ezért az alperes - amennyiben nem hivatkozik a működési körén kívül eső elháríthatatlan okra - nem mentesülhet a kártérítési felelősség alól, azonban a károsult közrehatásának bizonyítása mellett kármegosztásra kerülhet sor.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével úgy foglalt állást, hogy szemtanúk hiányában és amiatt, hogy a felperes a balesetet megelőző eseményekre nem emlékezett, a baleset körülményeit nem lehetett aggálytalanul felderíteni. Az iratokhoz 7. sorszám alatt került csatolásra a Győri Rendőrkapitányság államigazgatási eljárásban készült tanúkihallgatási jegyzőkönyve, amelyben a felperes a balesetet követő 4. napon maga adta elő, hogy a már mozgásban lévő vonatról lépett le, és esett el. Ez alapján az ítéltábla álláspontja szerint aggálytalanul megállapítható, hogy a felperes a baleset bekövetkezésében saját, súlyosan felróható magatartásával közrehatott. Az ítéltábla a felperes balesetben való közrehatásának megállapításához azt a körülményt, hogy a ... és ... közötti útszakaszra nem váltott menetjegyet, továbbá a menetjegy vonaton történő megváltásának lehetősége felől előzetesen nem tájékozódott, végül pedig, hogy ...ben nem a megfelelő szerelvényre szállt fel, nem találta elegendőnek. Lehet, hogy ezek a körülmények vezettek oda, hogy a felperes a nem megfelelő szerelvényről le kívánt szállni, azonban mindezek a magatartásai nem hozhatók közvetlen okozati összefüggésbe a bekövetkezett balesettel. A balesetet az váltotta ki, hogy a felperes a mozgó vonatról ugrott le. Abban a tekintetben sem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy az alperes kártérítési felelőssége megállapítása körében ügydöntő jelentősége volna a mulasztásainak. Az alperes helytállási kötelezettségét a Ptk. 345. § (1) bekezdésben foglalt objektív, vétkességtől független felelősségi szabály alapozza meg. Többlettényállási elem, az alperes oldalán felróható magatartás megállapítása nem érinti az alperes kártérítési felelősségének terjedelmét.

A Fővárosi Ítéltábla egybevetve az alperes fokozott veszéllyel járó tevékenység folytatásán alapuló objektív felelősségét a felperes súlyosan gondatlan magatartásával, úgy ítélte meg, hogy ez utóbbi súlyára figyelemmel 40 %-os mértékű kármegosztás alkalmazása indokolt.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

Mivel az ítélet tábla közbenső ítéletével csupán a felelősség kérdését döntötte el, és a pervesztesség-pernyertesség aránya ez alapján nem határozható meg, így az ehhez igazodó perköltség viseléséről sem rendelkezhetett.

Budapest, 2008 június 11.

Dr. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke Dr. Németh László s. k. előadó bíró Dr.
Szücs József s. k. bíró

A kiadmány hitelül: Gosztola Edit Erzsébet tisztviselő